



Hjälp en flicka i Afghanistan

Det gör Björn





Ranelid skriver för Afghani- stans flickor

För 40 kronor skänker du ett ord till Björn Ranelid och utmanar honom att använda ordet när han skriver. Samtidigt får en flicka i Afghanistan hjälp att gå i skolan. "Mitt engagemang har att göra med en grundläggande aspekt på vad livet är. Det är skolan. Det är respekten mellan könen", säger Björn Ranelid.

Text | Erik Halkjaer

Bild | Christoffer Hjalmarsson

Björn Ranelid sitter sällan still, och är sällan tyst. Det enda sättet att få stopp på honom tycks vara att plocka fram kameran. Då stelnar han till och sträcker på sig. Det blir fotograf Christoffer Hjalmarsson snabbt varse. Han får slita hårt för att komma bakom den välkammade och strukna författaren som vi är vana vid från kvällspress och tv.

Till slut är det håret som får estradören på fall. 63 år gammal står han med en blond kalufs och säger sig sakna de grå hårstråna som män i hans ålder brukar ha. En förlupen kommentar om att den nästan 40 år yngre fotografen brukar säga att han redan har grå strån bakom örat får Björn Ranelid att dra på mungiporna.

När jag sedan påpekar att den enda i sällskapet som faktiskt bär en mössa i solskenet är fotografen brister det. Det skånska skrattet ekar mellan 1700-tals byggnaderna på Hornsgatspuckeln mitt emot Maria Magdalena kyrka.

Ordkonstnär och en legendarisk pratmaskin av rang är det annars mest Björn Ranelid som frambringar både skratt och tårar med sina historier och aforismer. Det är svårt att få en syl eller fråga i vädret.

Inne i lägenheten ekar cowboybootens hårda klackar mot det slitna parkettgolvet när han snabbt spatserar fram och tillbaka mellan rummen. Den vackra våningen stoltserar med utsikt över kyr-

kan och kyrkogården. Utefter väggarna reser sig meter efter meter av böcker och konstverk.

Skolan är vägen till demokrati

Till slut slår vi oss ner för en kopp kaffe. I en paus skjuter jag in frågan om varför han engagerar sig för flickors skolgång i Afghanistan?

Något rakt svar förväntar jag mig vid det laget inte. Lite oväntat hamnar vi i Sydafrikas och Kapstadens townships, den svenska översättningen kåkstad föredrar Björn Ranelid att inte använda. Där upprördes han över flickors och kvinnors situation.

– Det är så viktigt att kvinnor och flickor får gå i skolan, för skolan är ingången till att öppna världen för dem. Det är dessutom grunden till demokrati. I alla delar av världen är det så att skolundervisning och utbildning alltid är grunden till demokrati, värdighet och respekt mellan könen och åldersgrupper.

"En vuxen person som inte kan läsa, skriva och räkna är dömd till underläge i förhållande till dem som kan. Demokrati och folkets makt har navelsträngar som är fästade i ordet och språket. Pojkar och flickor måste ha lika rätt till skola och undervisning, ty samhället och nationen blir alltid svagare och bräckligare, om inte båda könen väger jämnt på livets våg. Ingen man har någonsin fött ett barn."

Ur Björn Ranelids insamlingsbrev till Svenska Afghanistankommitténs givare.

Att det inte är han själv som styr varken orden eller den röda tråden i den bok han ska skriva i samarbete med Svenska Afghanistankommittén och givarna räds naturligtvis inte en självsäker Björn Ranelid.

– Det är inga problem. Jag har varit fotbollsspelare på elitnivå, jag har skrivit för Notars bostadsmarknad, jag har ställt upp för Kobbs te där fyra vinnare fick

Om kampanjen Skänk ett ord

Under perioden 14-28 oktober skriver Björn Ranelid på en digital bok baserad på de ord som han får in genom kampanjen *Skänk ett ord*. Varje ord som sms:as till författaren ger 40 kronor till Svenska Afghanistankommitténs kampanj *Hjälp en flicka i Afghanistan – sätt henne i skolan!* För att bidra sms:a SKRIV följt av DITT ORD till 72 900. Exempelvis SKRIV ELD Läs mer på www.skankettord.se

skicka text till mig som jag svarade på. Jag kan spela på alla nivåer.

Han talar om att anpassa sig till de ord han får, att formulera sig i kristaller och korta metaforer. Vad det hela kommer att utmynna i vet han inte. Det beror också på hur många och vilka ord han får.

Fulltecknad kalender

I skrivarlan i våningen under lägenheten, där August Strindbergs dotter Karin Smirnoff en gång huserat, ligger ett påbörjat romanprojekt. Mångsysslare som han är suckar Björn Ranelid över att han inte vet när den blir klar. Bara när vi träffar honom har han hunnit med tretton föredrag på olika platser i Sverige under tolv dagar. Resten av hösten ser lika hektisk ut.

– Men jag ska försöka avdela en timme om dagen för det här projektet och jag ska försöka vara effektiv, annars får ni väl skaffa någon sponsor eller defibrilator eller nåt, skrattar han och Christoffer Hjalmarsson jublar åter inombords bakom kameran.

"Världens alla män bör vara solidariska med kvinnorna i Afghanistan, ty det återstår inga gömställen längre på Jorden. Varje man har somnat och vaknat i en moders famn. Jag har valt att stödja de afghanska flickornas rätt att gå i skolan." Ur Björn Ranelids insamlingsbrev till Svenska Afghanistankommitténs givare. •



” Det är så viktigt att kvinnor och flickor får gå i skolan, för skolan är ingången till att öppna världen för dem.”

Björn Ranelid

